

บันทึก

เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราชซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งได้รับเลือกจากสภาวิชาการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้มีหนังสือ ที่ ทม ๑๓๐๑/๔๖๕๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า ด้วยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓ ได้กำหนดองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการโดยตำแหน่งจำนวน ๖ คน กรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจำนวน ๑ คน และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๔ คน แต่ไม่เกิน ๙ คน และในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดถึงวาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำรงตำแหน่ง ๒ ปี โดยที่มีกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นผู้ที่สภาวิชาการเลือกทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติว่ากรรมการผู้แทนสภาวิชาการในสภามหาวิทยาลัยนั้น จะมีวาระการดำรงตำแหน่งในสภามหาวิทยาลัยนานเท่าใด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า

๑. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งสภาวิชาการเลือกในสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ นั้น จะมีระยะเวลาเท่าใด

๒. หากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการสภาวิชาการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยข้อบังคับดังกล่าวกำหนดถึงวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งสภาวิชาการเลือกในสภามหาวิทยาลัยด้วย จะสามารถกระทำได้หรือไม่ และจะมีผลกระทบต่อกรรมการผู้ซึ่งสภาวิชาการเลือกในสภามหาวิทยาลัยคนปัจจุบันอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวง) และผู้แทนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชแล้ว มีความเห็นดังนี้

ปัญหาประการที่หนึ่งเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือก นั้น มาตรา ๑๓^๑แห่ง

^๑มาตรา ๑๓ ให้มีสภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขหรือผู้แทน ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้ว่าการ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขหรือผู้แทน ผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และอธิการบดีซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจำนวนหนึ่งคน กับกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเก้าคน และมาตรา ๑๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี โดยมีได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกไว้ ดังนั้น กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจึงดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้โดยไม่มีกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งตราบเท่าที่บุคคลนั้นยังดำรงตำแหน่งกรรมการสภาวิชาการอยู่ และจะพ้นจากตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย เมื่อบุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการสภาวิชาการ ทำนองเดียวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ปัญหาประการที่สองที่ว่ามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๕ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ ออกข้อบังคับ

การสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และอธิการบดีซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจำนวนหนึ่งคน กับกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเก้าคน

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี

^๒มาตรา ๑๔ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงวัฒนธรรม ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและนโยบายของรัฐ

(๒) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) พิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิก สำนักงานอธิการบดี สถาบันสำนัก และสาขาวิชาแล้วแต่กรณี

(๕) อนุมัติการรับสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

ของมหาวิทยาลัยเพื่อกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกได้หรือไม่ และจะมีผลกระทบต่อกรรมการผู้ซึ่งสภาวิชาการเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยในสภามหาวิทยาลัยคนปัจจุบันอย่างไร นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในปัญหาประการที่หนึ่งแล้วว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกไม่มีกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ มิได้บัญญัติให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยในการที่จะออกข้อบังคับเพื่อกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกให้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น สภามหาวิทยาลัยจึงจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ ออกข้อบังคับเพื่อกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกอันจะเป็นการขัดต่อกฎหมายแม่บทไม่ได้ หากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชประสงค์จะกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกก็ต้องดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๒๑ และเมื่อได้วินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาว่าการออกข้อบังคับกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาวิชาการเลือกจะมีผลกระทบต่อกรรมการผู้ซึ่งสภาวิชาการเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยในสภามหาวิทยาลัยคนปัจจุบันอย่างไร จึงไม่ต้องวินิจฉัย

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๗

(๖) พิจารณาการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดีและศาสตราจารย์ประจำ

(๗) อนุมัติการแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสำนัก รองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๘) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๑๐) หน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้รับมอบให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ